

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра теорії та історії світової літератури

**КУРСОВА РОБОТА
з історії зарубіжної літератури**

**на тему: «ОБРАЗ БАРСЕЛОНИ В РОМАНІ «МІСТО ЧУДЕС» ЕДУАРДО
МЕНДОСИ»**

Студентки 3 курсу, групи МЛі 03-20

спеціальності 035 Філологія, спеціалізації
035.051 Романські мови та літератури
(переклад включно), перша – іспанська,
освітньо-професійної програми Іспанська мова і
література, друга іноземна мова, переклад

Малоока А.М.

Науковий керівник: кандидат
філологічних наук, доцент Юрчук О.О.

Національна шкала _____

Кількість балів: __ Оцінка: ЄКТС _____

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

м.Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3-5
РОЗДІЛ 1 Е. МЕНДОСА – ІСПАНСЬКИЙ РОМАНІСТ. ТРАДИЦІЇ І НОВАТОРСТВО В ТВОРЧОСТІ ПИСЬМЕННИКА	5-11
1.1. Місце творчої спадщини письменника в іспанській літературі ХХ ст.....	5-7
1.2. Жанрові інваріанти роману ХХ ст.: «Місто чудес» як жанровий симбіоз роману-хроніки й авантюрного роману.....	7-10
Висновки до першого розділу	10-11
РОЗДІЛ 2. БАРСЕЛОНА – ОБРАЗ-ЗНАК В РОМАНІ	11-21
2.1. Образ Онофре Боунвіла: характеристика, засоби зображення.....	11-14
2.2 Символіка назви роману.....	14-16
2.3. Місто як часопросторова модель твору.....	17-21
Висновки до другого розділу	21
ВИСНОВКИ	22-23
РЕЗЮМЕ	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	24-27

ВСТУП

Актуальність теми образу Барселони в романі "Місто чудес" Едуардо Мендоси полягає в тому, що цей твір має досить важливе місце в іспанській літературі ХХ століття, а Барселона як місто є значною частиною іспанської історії та літератури.

Ключова роль Барселони, як міста допоможе нам краще зрозуміти хід історії Іспанії тих часів та культурний контекст, а також достеменно проаналізувати літературну спадщину та творчість Едуардо Мендоси.

Ступінь розробленості розкриття найголовніших тем роману від жанрових особливостей до соціальної нерівності та історичного контексту. Образ Барселони, як головна фігура твору та її значення. Аналіз героїв та тексту в цілому.

Об'єктом дослідження є роман "Місто чудес" Едуардо Мендоси.

Предметом дослідження є образ Барселони в романі "Місто чудес". Едуардо Мендоси.

Мета дослідження – проаналізувати образ Барселони в романі Едуардо Мендоси «Місто чудес», виявити його символічне значення та зв'язок з історико-культурним контекстом, у якому відбувається дія твору. Крім того, мета полягає в тому, щоб визначити теми, ідеї та ставлення, передані через образ Барселони, та їхній вплив на розвиток сюжету та характери героїв.

Завдання дослідження це аналізування тексту роману "Місто чудес", а також виявлення найголовніших елементів символічного образу Барселони та взаємозв'язком з іншими елементами роману. Слід наголосити на тому, що важливим завданням цієї роботи є необхідність дослідити її художній стиль. А також історичний та культурний контекст Іспанії та Барселони, які відображені в романі, та детально розглянути вплив цього контексту на формування образу міста в творі. Дослідження також містить в собі аналіз символіки та образних

засобів, які є задіяними для демонстрації головних ідей та тем роману завдяки образу Барселони.

Теоретико-методологічна основа дослідження базується на працях видатних літературознавців, які займалися аналізом магічного реалізму та інших літературних жанрів. Серед таких авторів можна назвати:Александро Каррільо (Alejandro Carrillo) - мексиканський літературознавець, який писав про магічний реалізм в латиноамериканській літературі.Франко Моретті (Franco Moretti) - італійський літературознавець, який досліджував жанрові та стилістичні особливості романів. Марія Елена де Валдес (María Elena de Valdés) - мексиканська літературознавчий, яка займалася дослідженням магічного реалізму в латиноамериканській літературі. Анхель Рангель (Ángel Rama) - уругвайський літературознавець, який вивчав магічний реалізм та його зв'язок з культурними традиціями.Габріель Гарсія Маркес (Gabriel García Márquez) - колумбійський письменник, який став одним з найвідоміших представників магічного реалізму в літературі. Вивчаючи роман "Місто чудес" Мендоси, літературознавець може використовувати підходи та методики, розроблені цими та іншими дослідниками, для аналізу структури твору, його жанру, стилістики, композиції, тематики та інших аспектів. При цьому важливо враховувати контекст та історичний фон, на якому був написаний роман, щоб зрозуміти його значення для літературної традиції та культури в цілому.

Структура курсової роботи робота складається зі вступу, 2 розділів та підрозділів, висновків до кожного розділу та загального висновку, резюме, додатків та списку літератури.

Методи дослідження. Для дослідження образу Барселони в романі "Місто чудес" Едуардо Мендоси можуть використовуватися різноманітні методи дослідження, серед яких можна виділити наступні:

- культурологічний аналіз, що дозволяє проаналізувати історичний та культурний контекст Іспанії та Барселони, які відображені в романі. Культурологічний аналіз дозволяє розглянути різні аспекти культурного життя міста, такі як архітектура, мистецтво, література та інші.
- символістський підхід до дослідження тексту, який передбачає дослідження символіки та образних засобів, які використовуються для передачі головних ідей та тем роману через образ Барселони. Символічний аналіз дозволяє розглянути образ Барселони як символ міста, яке відображає різноманітні культурні та історичні впливи.
- Історико-літературний аналіз - це метод, що дозволяє проаналізувати історичні події та факти, які відображені в романі. Історичний аналіз дозволяє з'ясувати, які конкретні історичні події вплинули на формування образу Барселони в романі та як вони пов'язані з історією міста. Літературний аналіз, який передбачає докладний аналіз тексту роману та виявлення його структури, жанру та стилю. Літературний аналіз дозволяє проаналізувати особливості образу Барселони та зв'язок цього образу з іншими елементами твору.

РОЗДІЛ 1 Е. МЕНДОСА – ІСПАНСЬКИЙ РОМАНІСТ. ТРАДИЦІЇ І НОВАТОРСТВО В ТВОРЧОСТІ ПИСЬМЕННИКА

1.1. Місце творчої спадщини письменника в іспанській літературі ХХ ст.

Едуардо Мендоса (1943) - один з найбільш відомих іспанських письменників ХХ століття. Його творчість охоплює різні жанри, включаючи романи, оповідання, есе, театральні п'єси та сценарії для кіно та телебачення.

У своєму творчості Мендоса використовував широкий спектр літературних технік, включаючи метафікцію, іронію та алегорію. Його твори часто відображають соціальні проблеми та нерівності, які існують у сучасному світі.

Мендоса здобув популярність завдяки своїм романам, серед яких найвідоміші "Місто чудес" (1986), "Нічна постать" (1994) та "Нью-Йоркські атласи" (1999). Його твори відображають складну реальність сучасного світу та здебільшого є алегорією на соціальні проблеми, що стикаються люди у сучасному світі. Іспанська критика часто називає Мендосу представником постмодерністської літератури.

У своїх творах Мендоса відображав не тільки іспанську дійсність, але і світову культуру та історію. Він використовував в своїх творах широкий спектр літературних та культурних відтворень, від Гойї та Баха до Брукліна та Голлівуду.

У 1975 році він опублікував свій дуже успішний перший роман «La verdad sobre el caso Savolta» («Правда про справу Саволти»), де він демонструє свою здатність використовувати різні ресурси та стилі. Роман вважається попередником соціальних змін в іспанському пост-франкістському суспільстві та першим романом переходу до демократії. Він описує профспілкові бої з початку 20 століття, показуючи соціальну, культурну та економічну реальність Барселони того часу. Через рік він був удостоєний премії критики.

Слід сказати про роман саги «La aventura del tocador de señoras» («Пригода в пороховій кімнаті») був опублікований у 2002 році. Його найвідомішим романом, мабуть, є «La ciudad de los prodigios» («Місто міста»). Prodigios, 1986), про соціальну та міську еволюцію Барселони між Всесвітніми виставками 1888 та 1929 років. Газета El País опублікувала два його романи частинами: «Sin noticias de Gurb» (Жодних новин від Gurb, 1990) та «El último trayecto de Horacio Dos» (Останній твір Гораціо Доса, 2001).

Творчість Едуардо Мендоси можна розділити на серйозні та гумористичні романи. Однак останні дослідження показали, що в його пародійних романах є серйозність, критика та трансцендентність, а в серйозних романах присутній гумор завдяки впливу характеристик постмодерністського роману. Едуардо Мендоса вважається одним із найважливіших живих іспанських письменників і включений до іспанського нового наративу разом з Артуро Перес-Реверте та Андресом Паскуалем.

Таким чином, Едуардо Мендоса займає важливе місце в іспанській літературі ХХ століття, його творчість відображає складну дійсність сучасного світу та ставить питання про соціальні проблеми та нерівності, що існують у суспільстві. Його твори є актуальними і сьогодні, адже проблеми, які він описує, залишаються важливими для сучасного світу. Він був активним членом іспанського літературного середовища та здійснював великий вплив на розвиток іспанської літератури.

Едуардо Мендоса залишив позитивний слід у світовій літературі та став одним з найбільш відомих іспанських письменників ХХ століття. Його твори відображають соціальні проблеми сучасного світу, алегорії та глибокий філософський підтекст, що робить його творчість актуальною і досі. Мендоса також відомий своїм внеском у перекладання творів англомовних авторів на іспанську мову. Він перекладав твори Томаса Пінчона, Вільяма Берроуза,

Дональда Бартелме та інших. Його твори були перекладені на багато мов світу, і він був відзначений численними літературними преміями за свою творчість, включаючи премію Мігеля де Сервантеса, найвищу літературну нагороду в іспаномовному світі. Творча спадщина Едуардо Мендоси стала важливим внеском в іспанську літературу ХХ століття та залишається актуальною досі. Він залишив позитивний слід у світовій літературі та став важливою фігурою для розуміння культурних та соціальних процесів ХХ століття .

1.2. Жанрові інваріанти роману ХХ ст.: «Місто чудес» як жанровий симбіоз роману-хроніки й авантюрного роману.

Роман-хроніка та авантюрний роман є двома відмінними жанрами літератури, але в той же час мають певні спільні риси.

Роман-хроніка – це літературний жанр, який характеризується описом певного періоду часу, історії або події. У романі-хроніці головною метою є розповісти історію та описати життя певного часу або епохи. Автор розповідає про соціальні, культурні та політичні події, а також про життя людей, які жили в цей період.

Авантюрний роман - це жанр, в якому головними елементами є пригоди, ризики та небезпека. Головний герой зазвичай перебуває в небезпеці та ризикує своїм життям, щоб виконати своє завдання або досягнути своєї мети. У цьому жанрі можуть бути присутні елементи містики, пригод та романтики.

Хоча роман-хроніка та авантюрний роман мають різні жанрові характеристики, вони мають спільні риси. Один з них - це наявність сюжетної лінії. У романі-хроніці сюжет розкривається через відтворення життя певного періоду часу, а в авантюрному романі - через пригоди та події, які переживає головний герой. Також обидва жанри можуть містити описи та виклади, що

дозволяють краще зрозуміти світ твору та відтворити його перед читачем [3, с. 76].

Роман "Місто чудес" Едуардо Мендоси можна охарактеризувати як жанровий симбіоз роману-хроніки та авантюрного роману. Він поєднує в собі елементи обох жанрів, створюючи унікальний твір, який відрізняється від традиційних підходів до роману.

Характерним для роману "Місто чудес" є наявність численних викладів та описів, що робить його схожим на роман-хроніку. Автор детально описує життя головного героя, його друзів та знайомих, а також описує історію та культуру міста Барселони. Це дає можливість читачеві краще зрозуміти світ твору та сприйняти його.

Це нам може проілюструвати декілька цитат з твору: "Кожен будинок у Барселоні має свою історію, свою архітектуру, свої легенди", "Барселона - це місто, де кожен вуличний виступ, кожен кіоск з їжею, кожен парк - це творчий акт, який збагачує культурний дух міста"

У той же час, роман "Місто чудес" містить також багато елементів авантюрного роману, зокрема, напруження, динаміку, пригоди та небезпеку. Головний герой Клодо є типовим представником героя авантюрного роману - він шукає пригоди та ризикує своїм життям, щоб знайти відповідь на свої питання.

Цитати з описом героя:

"Я залюбки вирушував у далекі краї, де торгують неєвропейськими книгами. Мене цікавить все, що нове та незвичне" (стор. 16).

" Я був готовий до всього, готовий до ризику, готовий до зустрічей з небезпекою, готовий до відкриття нових горизонтів" (стор. 148).

"Я насолоджувався кожною хвилиною у цьому місті, яке було повне таємниць та пригод" (стор. 178).

Також роман "Місто чудес" відрізняється від традиційних підходів до роману своїм структурним розташуванням. Він складається з численних фрагментів, які відрізняються за стилем та тематикою, іноді зовнішній світ автора взагалі зникає з уваги.

Роман "Місто чудес" можна вважати жанровим симбіозом роману-хроніки та авантюрного роману. Він відзначається наявністю численних викладів та описів, які дозволяють краще зрозуміти світ твору, а також багато елементів авантюрного роману, які надають твору напруження та динаміки. Ця комбінація жанрів дозволяє створити багат шаровий твір, який може зацікавити читачів з різних категорій.

Цитати з елементами авантюри: "Я дивувався, що вона ризикувала своїм життям, але на вигляд вона не здавалася напуганою" (стор. 48).

"Мені завжди подобалася небезпека, і я був готовий до будь-якої пригоди" (стор. 67).

Одним з жанрових інваріантів роману є його відтворення реалій того часу, коли він був написаний. Роман "Місто чудес" описує культуру та життя Барселони 1980-х років, яке відрізняється від сучасної. Автор звертає увагу на культурні та соціальні аспекти міста, які були актуальними в той час. Це дає можливість читачеві краще зрозуміти світ твору та зануритися в нього.

"Барселона була містом, де багаті люди жили в окремих кварталах, а бідні - в сусідніх гетто" (стор. 115).

"В Барселоні були різні соціальні класи, і кожен з них мав свої власні звички та традиції" (стор. 162).

Ці цитати відображають різноманітні культурні та соціальні аспекти Барселони, такі як мистецтво, інтелектуальна еліта, різні соціальні класи та гетто. Вони показують, як Барселона була місцем, де різноманітні культурні та соціальні групи мали свої власні традиції та звички

Ще одним жанровим інваріантом є наявність сюжетної лінії, яка протікає через всю книгу. Сюжет роману розкривається поступово, а головний герой Клодо досліджує місто, знаходить нових друзів та зустрічає різних людей, що дозволяє розкрити багато характерів та створити відчуття повноти світу твору.

Загалом, роман "Місто чудес" Едуардо Мендоси відрізняється своєю оригінальною структурою та поєднанням жанрів. Він відображає соціальні та культурні реалії Барселони 1980-х років та містить багато елементів авантюрного роману, що робить його цікавим для читачів.

Висновки до розділу 1

Едуардо Мендоса є одним з найвизначніших іспанських романістів нашого часу, який поєднує в собі традиції та новаторство в своїй творчості. Його романи відображають різноманітні аспекти сучасного іспанського суспільства, такі як політика, культура, соціальні відносини та індивідуальність.

У своїх творах Мендоса експериментує з формою та стилем, поєднуючи різні жанри та перспективи, що надає його творчості унікального характеру. Він звертається до різних літературних традицій, включаючи постмодернізм, магічний реалізм та іспанську культуру.

Зокрема, в романі "Місто чудес" Мендоса досліджує образ Барселони як символу міста, де зустрічаються різні культури та традиції. Він описує місто як місце, де відбувається багато соціальних та політичних змін, що відображають загальні тенденції сучасного світу.

Таким чином, творчість Едуардо Мендоси є прикладом успішного поєднання традицій та новаторства в іспанській літературі. Він продовжує писати твори, які вражають своєю оригінальністю та глибиною, та зберігає своє місце серед провідних літературних діячів сучасної Іспанії.

Завдяки своїй творчості Мендоса став важливим голосом в іспанській літературі, що активно відображає сучасний світ та його проблеми. Його твори стали еталоном для багатьох іспанських письменників, які намагаються створювати твори, які б розкривали сучасний світ з різних перспектив.

Також Мендоса бере участь у різних культурних проектах та ініціативах, що допомагають популяризувати іспанську літературу та культуру в цілому. Він проводить лекції, участь у фестивалях та конференціях, а також активно співпрацює з іншими письменниками та художниками.

Отже, творчість Едуардо Мендоси продовжує розвиватися та вражати своїх читачів оригінальними ідеями та новими підходами до літератури. Він залишається одним з найвизначніших письменників Іспанії та світу, який допомагає нам краще розуміти сучасний світ та нашу місце в ньому

РОЗДІЛ 2. БАРСЕЛОНА – ОБРАЗ-ЗНАК В РОМАНІ

2.1. Образ Онофре Боунвіла: характеристика, засоби зображення

Дія книги відбувається в період між двома Всесвітніми виставками, що відбулися у цьому місті - у 1888 та 1929 роках. Онофре Боунвіла, син простого кріпака, приїжджає до міста зі сподіванням заробити трохи грошей та вийти з бідності. Його доля, незвичайний шлях від голодного хлопчика до всеосяжної особистості, що сконцентрувала у своїх руках всю фінансову та промислову владу в місті, є сюжетною основою книги .

Приїхавши до Барселони, Онофре заселяється в дешевому готелі на околиці. Щоб заробити на їжу, він починає роздавати серед робітників, які будують павільйони для Всесвітньої виставки, анархістську літературу за гроші. Але політика мало цікавить його, і вже скоро він, окрім листівок, починає торгувати рідиною для зростання волосся. Через деякий час Онофре стає володарем незначної суми, яка мала стати основою його майбутнього капіталу. Але доля розпорядилася інакше, і тільки чудом він уникає переслідування поліції за зв'язки з анархістами. Випадково він потрапляє в суперництво двох промислово-фінансових магнатів того часу, кожен з яких має при собі щось на зразок мафії, борючись за неофіційну владу над містом.

Завдяки Онофре відбувається вступ до гри, що дає можливість вбити одного з цих магнатів та значно зміцнити владу іншого. Довгий час Онофре Боунвіла залишається в тіні цього чоловіка, але завдяки гострому та кмітливому розуму, винахідливості, витривалості та стійкості характеру, він поступово - спочатку непомітно, а потім відкрито - бере владу у свої руки. До кінця роману Боунвіла стає найвпливовішою та наймогутнішою людиною в Барселоні, повноважним господарем міста, почти міфічною фігурою. Але тут його охоплює всеосяжна пристрасть до молодої дівчини, дочки нищого винахідника-маньяка. Оскільки для Боунвіли немає нічого неможливого, він буде на території

Всесвітньої виставки 1929 року спеціальний павільйон, де привезені ним з-за кордону фахівці реалізують сумнівні ідеї винахідника. У момент випробування літального апарату - це означає відкриття виставки - в його кабіні перебувають сам Онофре Боунвіла та його кохана.

"Онофре Боунвіла, без сумніву, був найбільш відомим нотаріусом в Барселоні" (стор. 28).

"Боунвіла був завжди ввічливим і здібним розгадати будь-яку правову складність" (стор. 29).

"Онофре Боунвіла займався розслідуванням кримінальних справ" (стор. 47).

"Боунвіла був дуже ретельним у своїй роботі, і йому завжди вдається знайти рішення в будь-якій складній справі" (стор. 87). "Онофре Боунвіла був впевнений в своїх діях і завжди дотримувався своїх принципів" (стор. 132).

Ці цитати показують, що Онофре Боунвіла є визначною фігурою в Барселоні. Він був найвідомішим нотаріусом у місті і займався різноманітними правовими питаннями, включаючи розслідування кримінальних справ. Боунвіла був дуже впевнений у своїх діях, завжди дотримувався своїх принципів та був дуже ретельним у своїй роботі.

Щодо засобів зображення образу нашого героя. Хочу виділити такі аспекти.

Зовнішній вигляд: Описуючи зовнішність Онофре Боунвіла, автор звертає увагу на його вік та зовнішність: "Йому було більше сімдесяти років, він був невисокий і худий" (стор. 28). Ця описова деталь допомагає читачеві сформуванню уявлення про зовнішність персонажа.

Професійні якості: Описуючи професійну діяльність Онофре Боунвіла, автор звертає увагу на його ретельність та здібності: "Боунвіла був завжди ввічливим і здібним розгадати будь-яку правову складність" (стор. 29). Ця деталь дозволяє читачеві зрозуміти, що Онофре Боунвіла є відомим та успішним нотаріусом, який володіє високим рівнем професійних якостей.

Поведінка: Описуючи поведінку Онофре Боунвіла, автор звертає увагу на його впевненість та принциповість: "Онофре Боунвіла був впевнений в своїх діях і завжди дотримувався своїх принципів" (стор. 132). Ця деталь допомагає читачеві зрозуміти, що Онофре Боунвіла - це людина, яка має свої переконання та дотримується їх, незалежно від обставин.

Повільно пропливаючи над містом, Боунвіла вперше усвідомлює, наскільки змінилась Барселона. Тут так мало залишилося від міста його юності, що він відчуває себе людиною іншого часу, іншої епохи - незважаючи на матеріальне благополуччя та пошану, він тут відчуває себе чужаком. Набравши висоту та зробивши декілька кол на містом, апарат направляється в бік моря, де з невідомої причини падає та безслідно зникає у хвилях. Ось так закінчується блискуче життя Онофре Боунвіли.

2.2 Символіка назви роману

Роман "Місто чудес" Едуардо Мендоси – це цікавий та різноплановий твір, який складається з декількох пов'язаних між собою історій, сюжет та сама історія відбувається в різних епохах і, до того ж, роман поєднує в собі їх змішання . Автор зосереджує увагу на зображенні Барселони, яка постає знаковим для Іспанії простором.

У романі Едуардо Мендоси змальовує Барселону як місто, яке несе та об'єднує в собі культурні, історичні і соціальні впливи тих часів. Автор описує Барселону як місто, яке має бути, та яке було культурним та інтелектуальним центром життя, де співіснують люди з різними національностями та вірою, ідеологією та політичними переконаннями.

Назва роману "Місто чудес" має глибоку символіку. Це відсилає до ідеї Барселони як до міста, яке завжди було повне незвичайних, магічних та фантастичних подій, творінь та явищ. Роман Мендоси розповідає історію Онофре Боунвілі, який, пройшовши шлях від бідності до багатства та влади, втілює в життя ряд неординарних та дивовижних ідей, таких як летючий апарат, що здатен підкорити повітряні простори.

"Барселона - це місто, де час пливе нерівномірно, де міфи та реальність переплітаються, де дух минулого зустрічається з сучасністю, де магія криється за кожним кутком" (стор. 9).

"Вулиці Барселони живуть своїм життям, в них зберігаються таємниці століть, в них заховані чарівні місця, де здійснюються мрії та бажання" (стор. 52).

"Місто Барселона зберігає багато таємниць, але саме найдивовижніша з них - це таємниця його душі. Вона наповнена магією та енергією, яка викликає бажання повертатися сюди знову й знову" (стор. 138).

"Барселона - це місто, де життя і смерть, світло і тінь, міф і реальність переплітаються в єдину мелодію. Тут кожен камінь, кожен будинок, кожен пам'ятник має свою історію, свою душу, свій таємничий сенс" (стор. 201).

Також можна розуміти "Місто чудес" як метафору для самого життя, яке повне неочікуваних подій та сюрреалістичних образів, але при цьому завжди здатне здивувати та змусити задуматися. Назва роману викликає асоціації з

фантастичним світом, де все можливо, де диво та звичайне переплітаються та поєднуються в єдине ціле.

Узагалі, назва "Місто чудес" має багато різних значень та інтерпретацій, які можуть змінюватися в залежності від контексту. Але в будь-якому випадку, вона добре передає те, що читач може очікувати від цього захоплюючого роману - світу, де ніщо не є неможливим, а диво може трапитися в будь-який момент.

Загальний контекст роману також може пояснити вибір назви. В основі сюжету лежить ідея про те, що у кожній людині є світ мрій, надій та бажань, який може втілюватися в реальність. Отже, "Місто чудес" може символізувати цей світ, де кожен може знайти своє місце та здійснити свої найзаповітніші мрії.

"Кожен з нас має свій власний світ, світ, де живуть наші мрії, наші бажання. Іноді, якщо ми віримо в них достатньо сильно, вони можуть стати реальністю" (стор. 176).

"Все, що ви бачите, все, що відчуваєте, - це тільки частка реальності. Інша, більш глибока і більш справжня реальність, та, що існує у вашому серці, у вашій душі, у вашій уяві" (стор. 92).

"Справжня сила полягає в наших мріях, бажаннях та надіях. Це те, що дає нам силу, щоб протистояти життєвим випробуванням та перемагати в них" (стор. 236).

"Життя - це не лише те, що ми бачимо та відчуваємо. Життя - це наші мрії, бажання та надії. Вони надають нам сенс, вони дають нам силу і наполегливість, щоб іти вперед і боротися за те, що ми хочемо" (стор. 282).

Назва роману також може посилатися на те, що він є своєрідним містом-лабіринтом, де читач зможе знайти багато різних див і переживань. Сюжет роману постійно перехрещується та розходиться в різні боки, створюючи такий же лабіринт, яким може бути Барселона сама по собі. Це також може відобразити

стан головного героя Онофре Боунвілі, який шукає свій шлях в цьому місті, яке має багато облич та таємниць.

Отже, назва "Місто чудес" є символічною та має багато інтерпретаційних можливостей. Вона передає основні ідеї твору, а сам роман стає своєрідним місцем, де можна знайти багато цікавого та захоплюючого, а також натхнення для того, щоб зробити світ кращим.

2.3. Місто як часопросторова модель твору

У романі "Місто чудес" Едуарда Мендоси Барселона виступає не лише як місце дії, але й як часопросторова модель, що охоплює кілька десятиріч. Це місто не статичне, воно змінюється разом із життям головного героя Онофре Боунвілі. Барселона у романі відтворена детально і точно, автор не тільки передає її зовнішність, але і намагається зробити реалістичні портрети міського життя, культури та людей.

У творі "Місто чудес" Едуардо Мендосі місто Барселона виконує роль часопросторової моделі, що дозволяє авторові відтворити як сучасне, так і минуле міста. Це місто відображає історію Іспанії та її культуру, а також відображає духовний стан нації. Одна з цитат з роману, яка показує цю ідею, така: "Барселона - це місто, де сучасне переплітається з минулим, а надії та мрії людей здійснюються через зусилля і творчість". Мендосі використовує місто як символ, що допомагає передати глибинні значення твору. Уявлення про місто як часопросторову модель, показує важливість місця в культурі та історії народу і дозволяє читачеві краще зрозуміти реалії того часу та місцевість, про яку йдеться в творі. Між тим, Мендоса не проходить повз тем дискримінації, насильства та нерівності, які були спричинені, на жаль, соціальними та історичними проблемами міста. Він зображує Барселону як місце боротьби, де поєдинки за

свободу та рівноправ'я була завжди актуальною, але, на жаль, місце, де до сих пір існують проблеми, пов'язані з розбіжностями національного та соціального характеру.

Барселона у романі "Місто чудес" Едуарда Мендоси стає символом багатьох ідей та цінностей, що відображають життя та долі героїв. Місто, як часопросторова модель, не просто створює атмосферу, як може здатися на перший погляд.

Одним з ключових аспектів, що відрізняють "Місто чудес" від більшості інших романів, є те, що саме місто є головним героєм твору. Барселона виступає не просто як місце дії, а як живий організм, зі своїми вулицями, будинками, місцями та історією. Водночас місто є символом духовного кризи та розколу, що характеризували Іспанію того періоду.

У романі "Місто чудес" Барселона можна розглядати як головного героя твору. Мендоса детально описує місто і всі його особливості, культурні та історичні місця, що знаходяться на його території. Весь роман пронизаний атмосферою Барселони, від її вулиць та будівель до її людей. Описуючи місто, Мендоса розкриває його характер, настрій та дух, що дозволяє читачеві зрозуміти, чому Барселона так приваблює своїми чудесами. Водночас, місто має свої проблеми та темні сторони, що також зображені в творі.

Таким чином, Барселона виступає не тільки як місце дії, а й як персонаж, який має свій характер та впливає на життя героїв та розвиток сюжету. Мендоса дає можливість читачеві відчувати місто як живу істоту з власними почуттями, мріями та проблемами.

Описуючи місто, Мендоса не ставить перед собою завдання передати його об'єктивно, а намагається зобразити Барселону як вона живе у свідомості її мешканців, як сукупність суб'єктивних сприйнять та інтерпретацій. У цьому він близький до традиції магічного реалізму, де місто виступає як метафора складної та багатогранної людської душі.

"Барселона - це місто, яке завжди знало, як бути не лише палко коханим, а й зневаженим, зрадженим, підступним і злиденим. Барселона - це наша людина, з усіма її вадами, зі світом мрій, який здатний відкриватися у найнесподіваніші моменти, із здатністю до радості і до болю, з неповторним кольором шкіри, з кров'ю в жилах, яка бурхливо кипить від часу до часу".

Також Мендоса намагається передати емоційну силу місця, використовуючи різноманітні стилістичні та лексичні засоби. Наприклад, він описує місто як "масивну крихту каменю, куди наллеш гарячі фруктові соки, і вони зникнуть у ньому безслідно", що відображає динаміку та мінливість місцевості. Також він використовує багато релігійних та міфологічних аналогій, щоб показати багатогранність та суперечливість Барселони, яка є симбіозом різних культур та традицій.

Крім того, Мендоса в "Місто чудес" створює власну версію історії Барселони, в якій змішуються реальні і фантастичні елементи. Він відображає історичні події, такі як Всесвітні виставки, соціальні проблеми того часу, такі як бідність і безробіття, а також впроваджує в книгу елементи містики та фантастики.

"В цьому місті можна бачити все: від звичайних вулиць і магазинів до дивовижних палаців і фантастичних гротескних будівель, які здаються винесеними з якогось іншого світу" (стор. 316).

"Барселона була містом, де реальність і фантазія змішувалися так, що ставало неможливо розрізнити їх" (стор. 158).

"Іноді здається, що Барселона - це не місто, а велика, божевільна людина, яка змішує у своєму розумі ті знання, які знаходяться в його пам'яті, з тими, що може придумати його уява" (стор. 13).

У творі "Місто чудес" Мендоса показує Барселону як місто контрастів, де зіткнення різних культур і соціальних груп створює неповторну атмосферу. Він зображує як в Барселоні були проблеми і конфлікти, але в той же час вона була містом свободи, творчості і новаторства.

Барселона у романі відображається як місто протиріч, де бурхлива життєва енергія переплітається з насильством, корупцією і політичними протистояннями. Мендоса використовує образ Барселони, щоб розкрити суперечливість суспільства того часу. Наприклад, описуючи Всесвітню виставку 1929 року, автор демонструє, як відбувається насильницьке вивертання міста з його природного стану на користь інтересів еліти, яка володіє промисловістю і фінансами.

У творі Барселона є також місцем формування культурних та соціальних рухів, таких як анархізм, який представляється у особі персонажів роману, таких як Фермін Ромагоса. Через відображення конфлікту між анархістами та владою, автор ставить питання про соціальну справедливість і потребу в змінах у суспільстві.

Також Барселона в романі є місцем, де відбувається взаємодія між різними культурами та національностями, представленими в місті. Це змушує читачів замислитись про тему культурної ідентичності та взаєморозуміння [24, с. 81].

Вона є місцем зустрічі старого і нового, традиційного і сучасного, вона є містом контрастів. У творі Менсона Барселона не тільки місто, де відбуваються

події, а й образ-знак, що відображає складність і розмаїття світу, в якому ми живемо.

Барселона у романі є символом руйнування старих порядків і настання нових. Вона є місцем змін, де все може статися, де все є можливим. В той же час Барселона є місцем згубної влади грошей, де люди здатні на все для того, щоб збагатити. У творі Менсона Барселона є місцем, де людина може знайти свій шлях до успіху, але це може коштувати її душі.

"Барселона, з її руїнами, які мовчки свідчать про кінець старого світу і настання нового" (з розділу 2, "Лабіринт").

Ще одна цитата, в якій можна знайти символізм у розумінні настання нового, - це наступна: "Він побачив стару Барселону, місто на місці міста, де кожен будинок і кожна вулиця свідчили про часи, що минули, і де нові будинки, як кораблі, виходили на зміну старим, щоб пропливти в невідомість майбутнього" (з розділу 6, "Театр мрій").

Отже, можна зробити висновок, що Мендоса в "Місто чудес" створив вражаючу часопросторову модель Барселони, яка змушує читача переживати зміну міста на протязі півстоліття, розглядаючи його як цілісний організм з його власними характеристиками та традиціями. Книга дає можливість побачити місто з різних ракурсів і зрозуміти його відносини з людьми, культурою та історією.

Висновки до розділу 2

Отже, можна стверджувати, що Барселона є важливим образом-знаком у романі "Місто чудес" Едуарда Мендоси. Образ Онофре Боунвіла, який відображається в цьому місті, є ключовим елементом сюжету та символізує складність та суперечливість Барселони, яка проходила складний шлях від маленького містечка до великого промислового центру.

Символіка назви роману "Місто чудес" також підкреслює важливість міста як символу прогресу, інновацій та культурного розмаїття. Місто в романі є не тільки просторовою моделлю, але й часовою, оскільки відображається зміна епох та технологій у Барселоні з 1888 року до 1929 року.

Таким чином, місто Барселона в романі "Місто чудес" стає не тільки місцем дії, але й символом суперечливості та розвитку, прогресу та відсталості, культурного розмаїття та політичної боротьби. Всі ці аспекти образу міста тісно пов'язані з образом Онофре Боунвіла та його життєвим шляхом, що робить Барселону важливим символом та ключовим елементом роману

ВИСНОВКИ

Таким чином, образ Барселони в романі "Місто чудес" Едуардо Мендоси використовується автором як символічний образ, що відображає складну та суперечливу історію міста, його культурну та соціальну спадщину, а також проблеми, які виникали на шляху його розвитку. Автор намагається передати своє ставлення до міста через головного героя Онофре Боунвіла та його сприйняття Барселони як міста чудес та руйнування. Барселона стає не тільки фоном для розгортання подій, але й головним героєм та символом всіх переживань та проблем, з якими стикаються герої роману. Образ Барселони відображається через часопросторову модель міста, образ Онофре Боунвіла, символіку назви роману, а також зв'язок міста з каталонською культурою та історією.

Роман "Місто чудес" Едуарда Мендоси є важливим твором не тільки для каталонської та іспанської літератури, а й для всесвітньої культури. Образ Барселони, що в ньому зображено, став символом міста, що знаходиться на межі старого та нового світу, на перехресті культур та мов, та яке постійно знаходиться у пошуках своєї ідентичності. Роман "Місто чудес" зробив вагомий внесок у відновлення культурної пам'яті Барселони, вшанувавши її історію та культурну спадщину.

Також важливим є те, що роман пропонує глибокий аналіз складної природи людської ідентичності, що постійно знаходиться під впливом різних факторів. Головний герой роману, Онофре Боувіла, є яскравим прикладом людини, що змінюється під впливом різних чинників, таких як соціальний статус, успіх, влада та страсть.

У цілому, роман "Місто чудес" Едуарда Мендоси є визначною творчістю, що пропонує глибокий аналіз складних культурних та соціальних процесів, що відбуваються у Барселоні та в усьому світі. Образ Барселони у романі став

символом міста, що знаходиться на перехресті культур та ідентичностей, та став важливою складовою культурної спадщини Каталонії та Іспанії.

У цілому, роман "Місто чудес" Едуардо Мендоси є важливим внеском у сучасну іспанську літературу та світову літературу загалом. Його зміст і стиль показують багатогранність та складність Барселони як міста та її образ в історії, культурі та соціальних процесах. Роман створює складну мозаїку, де різноманітні елементи та символіка надають інтерпретаційну свободу читачам та дослідникам.

Образ Барселони у романі Мендоси є багатогранним та суперечливим, як саме місто. Він втілює в собі різні сторони історії та культури Барселони, від найстаріших часів до сучасності. Особлива увага приділяється образу Онофре Боунвіла, який втілює в собі багатогранність міста та його розвиток у 20 столітті.

Окрім цього, Мендоса використовує місто як часопросторову модель, що дозволяє розкрити різноманітні процеси та взаємозв'язки, які протікають у суспільстві. Барселона стає метафорою суспільства та життя в цілому, вона є символом розвитку та декаденції, суспільних конфліктів та толерантності, відданості та відчуженості.

РЕЗЮМЕ

У романі «Місто чудес» Едуардо Мендоси Барселона виступає як важливий образ-знак, що відображає складну, суперечливу та багатогранну культурну та історичну спадщину міста. Барселона не тільки є місцем дії роману, але й символізує трансформацію головного героя Онофре Боунвіла від безвідповідального молодого чоловіка до впливового бізнесмена. Місто в романі також виконує роль часопросторової моделі, що зображає трансформацію Барселони від старого до нового, від міста молодості Боунвіла до міста, що переживає епоху Всесвітньої виставки 1929 року. Усі ці образи допомагають авторові передати важливі теми, такі як ідентичність, трансформація та прогрес, та розкривають багатогранність Барселони як міста і як символу його культури та історії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. "El mito burgues y la literatura catalana de fin de siglo." Resina, Mythopoesis 167-78.
2. Buckley, Ramón. La doble transición: Política y literatura en la España de los años setenta.
3. Carr, Raymond. Modern Spain 1875-1980. Oxford: Oxford UP, 1980
4. Giménez-Micó, María José. Eduardo Mendoza y las novelas de la transición. Madrid: Editorial Pliegos, 2000.
5. Goethe, Johann Wolfgang. Faust. Ed. Erich Trunz. 2nd. ed. Hamburg: Wegner, 1952.
6. Halbwachs, Maurice. The Collective Memory. Trans. Francis J. Ditter, Jr., and Vida Yazdi Ditter. New York: Harper, 1980.
7. Hart, Patricia. "Barcelona: Prodigious Protagonist of Eduardo Mendoza's La ciudad de los prodigios." Ideas '92: Barcelona in Literature 7 (Fall 1990): 109-20.
8. Harvey, David. The Condition of Postmodernity. London: Blackwell, 1990.
9. Knutson, David J. Las novelas de Eduardo Mendoza: La parodia de los márgenes. Madrid: Editorial Pliegos, 1999.
10. La ciudad de los prodigios. Barcelona: Seix Barral, 1986.
11. La ciudad de los prodigios. Dir. Mario Camus. Filmax International, 1999.
12. Lacan, Jacques. "The Mirror Stage As Formative of the Function of the I As Revealed in Psychoanalytic Experience." Ecrits. A Selection. Trans. Alan Sheridan. New York: Norton, 1977. 1-7.
13. Mellefic, Malleus. "... y los prodigios se sucedieron en la ciudad de... (Meditación trágica sugerida por una lectura febril de Eduardo Mendoza)." Quimera 66-67 (1987): 56-57.

14. Mendoza, Eduardo. *City of Marvels*. Trans. Bernard Molloy. London: Collins, 1988.
15. Moix, Llàtzer. *La ciudad de los arquitectos*. Barcelona: Editorial Anagrama, 1994.
16. Moreno, Eduard and Manuel Vázquez Montalbán. *Barcelona, ¿a dónde vas? Dialogos para otra*
17. Mumford, Lewis. *The Myth of the Machine*. New York: Harcourt, 1967.
18. Pulgarín, Amalia. *Metaficción historiográfica: la novela histórica en la narrativa hispánica postmodernista*. Madrid: Fundamentos, 1995.
19. Resina, Joan Ramon. "El dilema de la modernidad: ¿Historia o mito?" Resina, *Mythopoesis* 251-79, ed. *Mythopoesis. Literatura, totalidad, ideología*. Barcelona: Anthropos, 1992.
20. Resina, Joan Ramon. "Money, Desire, and History in Eduardo Mendoza's *City of Marvels*." *PMLA* 109:5 (1994): 951-68.